گزارش یک

زهرا چیذری

رسوایی نژادپرستی و خفقان در کشور مدعی آزادی و حقوق بشر

زن در زندگی علیه اسرائیل شد آزادی‌اش را گرفتند

نمایش نژادپرستی و منع آزادی بیان با اخراج نماینده زن سومالی‌تبار از کنگره امریکا به خاطر انتقاد از صهیونیست‌ها

«ایلهان عمر» نماینده زن سیاهپوست کنگره امریکا از کمیته روابط خارجی به دلیل انتقاد از اسرائیل اخراج شد تا «آزادی بیان» به سبک امریکایی را به تصویر بکشد. مجلس نمایندگان امریکا ایلهان عمر، نماینده دموکرات را به دلیل اظهارات او درباره اسرائیل از عضویت در کمیته امور خارجی اخراج کرد. به گزارش شبکه سی‌ان‌ان، برکناری خانم عمر با ۲۱۸ رأی جمهوری‌خواهانی که از بعد از انتخابات میاندوره‌ای کنگره اکثریت مجلس نمایندگان را دوباره به دست گرفته‌اند، عملی شد، ۲۱۱ نماینده مخالف این پیشنهاد بودند. ایلهان در این ماجرا خودش معتقد است: «انگیزه‌های نژادی» باعث این ماجرا شده و دموکرات‌ها هم مسئله را «انتقام‌گیری» از حزب رقیب خوانده‌اند.

■■■

جمهوری‌خواهان مجلس نمایندگان ایالات‌متحده که اینک اکثریت را در دست دارند، در یک رأی‌گیری کاملاً سیاسی ایلهان عمر، نماینده آفریقایی‌تبار را از کمیته روابط خارجی اخراج کردند. ورود یک زن مسلمان و رنگین‌پوست به کنگره امریکا نمایشی برای سرپوش گذاشتن روی نژادپرستی در امریکا و رویکردی است که دموکرات‌ها پیش از این هم با انتخاب اوباما به عنوان رئیس‌جمهور اتخاذ کرده بود، اما با وجود قرار گرفتن یک سیاهپوست در رأس مدیریت سیاسی کشوری همچون امریکا یا ورود یک زن مسلمان سیاهپوست به کنگره چندان تفاوتی در وضعیت رنگین‌پوستان امریکایی ایجاد نشد و همچنان این افراد شهروندان درجه ۲ هستند و اخراج خانم عمر نشان داد هنوز هم نگاه‌های نژادپرستانه در کنار جریان‌های اسلام‌ستیز و ضد البته اهمیت روابط با صهیونیست‌ها در امریکا اولویت دارد و آزادی بیان تنها شعاری سیاسی برای تحت فشار قرار دادن دیگر کشورهاست. علت اخراج ایلهان عمر از کنگره مواضع انتقادی وی از اسرائیل است. مواضع این نماینده زن کنگره پیش‌تر هم جنجالی شده بود. خانم عمر در جلسه عمومی و قبل از رأی‌گیری گفته بود که جمهوری‌خواهان «انگیزه‌های نژادی» دارند: «من یک مسلمان، یک مهاجر و از این مهم‌تر یک آفریقایی هستم. جای تعجب ندارد که مورد هدف قرار گرفته باشم.»

■ **ایلهان عمر کیست؟**

ایلهان عمر اولین زن مهاجر و محجبه است که وارد مجلس امریکا شده است. خانواده او در سال ۱۹۹۰ در جریان جنگ‌های داخلی سومالی از این کشور گریخته‌اند و پیش از ورود به امریکا چهار سال در اردوگاهی در کنیا زندگی کرده‌اند.

ایلهان عمر در سال ۲۰۱۹ از حوزه مینه‌سوتا وارد مجلس امریکا شد. او و رشیده طلیب، امریکایی فلسطینی‌الاصل، دو عضو مسلمان کنگره هستند. این نماینده ۴۰ساله سومالیایی‌تبار در سال‌های اخیر بارها به دلیل اظهارنظرهایش درباره اسرائیل مورد انتقاد و حمله قرار گرفته است، حتی از درون صفوف دموکرات‌های هم‌حزبی. به طور مثال، او در سال ۲۰۱۹ در توئیتی نوشت که حمایت جمهوری‌خواهان از اسرائیل صرفاً برای پول و دلار است. او پس از این اظهار نظر به «یهودستیزی» متهم شد.

نانسی پلوسی، رئیس وقت کنگره این پیام را تقبیح کرد و دونالد ترامپ هم خواستار استعفای او شد. در نهایت خود ایلهان عمر از بابت این توئیت پوزش خواست ولی بر «نقش لابی‌ها در ایجاد مشکل برای سیاست امریکا» تأکید کرد.

مواضع دیگر او از جمله حمایت از جنبش منزوی کردن اسرائیل و تشبیه رفتار این کشور با فلسطینی‌ها به رژیم آپارتاید آفریقای‌جنوبی نیز جنجال‌آفرین شده بود. او یک‌ونیم سال قبل هم پس از ملاقات با آنتونی بلینکن، وزیر خارجه امریکا در توئیتی نوشت: «ما قساوت‌های غیرقابل تصوری را دیده‌ایم که توسط ایالات متحده، حماس، اسرائیل، افغانستان و طالبان انجام شده‌اند.»

■ **وعده‌ای که محقق شد!**

کوین مک‌کارتی، رئیس جدید کنگره در مبارزات انتخاباتی خود وعده کرده بود ایلهان عمر را از کمیته سیاست خارجی براند. در جلسه رأی‌گیری برای اخراج ایلهان عمر، حکیم جفریس، رهبر اقلیت دموکرات‌ها با اذعان به اینکه او مرتکب اشتباهاتی شده، از هم‌حزبی خود دفاع کرد و گفت: «این یک بحث منطقی درباره سیاست یا مسئولیت‌پذیری نیست بلکه یک انتقام سیاسی است.»

شمار دیگری هم محرک اصلی اخراج خانم عمر را «تلافی‌جویی» جمهوری‌خواهان نسبت به اخراج دو نماینده آنها در کمیته‌های مجلس در دوران تفوق دموکرات‌ها در کنگره خواندند.

> **بی‌تردید ایلهان عمر اولین قربانی آزادی بیان و حمایت از زنان در امریکا و دنیای غرب نیست و آخرین نفر هم نخواهد بود؛ کشوری که حتی خدمات پزشکی و سلامت هم در آن با رنگ پوست و نژاد افراد مرتبط است!**

نیویورک تایمز اخراج ایلهان عمر از کنگره را یک رأی به شدت سیاسی در اتاق تحت رهبری جمهوری‌خواهان دانست و تأکید کرد: «مجلس نمایندگان امریکا که به شدت دچار اختلاف شده بودند، روز پنج‌شنبه ایلهان عمر، نماینده ایالت مینه سوتا را از کمیته روابط خارجی به دلیل اظهارات گذشته‌اش درباره اسرائیل برکنار کرد.» از نگاه نیویورک تایمز جمهوری‌خواهان برای برآورده کردن خواسته‌های اعضای جناح راست و مجازات یک دموکرات قدم برداشتند.

■ **افزایش تهدیدهای خشونت‌آمیز علیه ایلهان عمر**

دفتر این نماینده زن مسلمان کنگره امریکا به رسانه‌های امریکایی گفته است از زمان مطرح شدن مجدد نام ایلهان عمر در اخبار، تهدیدهای خشونت‌آمیز علیه وی به میزان قابل توجهی افزایش یافته است.

جمهوری‌خواهان مجلس نمایندگان پس از اظهارات ایلهان عمر که کوین مک‌کارتی، رئیس این مجلس آنها را «اظهارات یهودی‌ستیزانه و ضدامریکایی مکرر» توصیف کرد، برای اخراج عمر از کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان اقدام کردند.

در قطعنامه روز پنج‌شنبه جمهوریخواهان علیه ایلهان عمر، از وی به صراحت به دلیل یک توئیت در سال ۲۰۱۹ که حامیان اسرائیل را پول‌پرست دانسته بود، انتقاد شده است.

ایلهان عمر در این توئیت با کنایه به حامیان جمهوریخواه رژیم‌صهیونیستی گفته بود: همه چیز در مورد عزیزشان بنیامین است.

■ **«زن، زندگی، آزادی» بدون روتوش**

اخراج نماینده زن کنگره امریکا به دلیل انتقاداتش از رژیم‌صهیونیستی در کشورمان با واکنش‌هایی مواجه شد.

ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در صفحه توئیتر خود در این ارتباط نوشت: «اخراج ایلهان عمر، نماینده زن سیاهپوست، مسلمان و البته منتقد رژیم آپارتاید اسرائیل از کمیته روابط خارجی کنگره، شاخصی از میزان التزام عملی رژیم امریکا به شعار زن، زندگی، آزادی است! شعاری برای مداخله در امور داخلی ایران!»

سپهر خلجی، رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت با انتشار تصویری از ایلهان عمر در توئیتر نوشت: «زن، زندگی، آزادی بدون روتوش، نماینده زن مسلمان کنگره امریکا از کمیته روابط خارجی اخراج شد. ایلهان عمر، نماینده مسلمان زن حزب دموکرات از کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان امریکا به دلیل انتقاد از رژیم نژادپرست و کودک‌کش اسرائیل اخراج شد. به همین سادگی.»

انسیه خزعلی، معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده در توئیتی با اشاره به واقعیت آزادی در غرب نوشت: «نماینده زن کنگره امریکا به دلیل انتقاد علیه اسرائیل اخراج شد. در کنگره زنان تأثیرگذار دو میهمان از امریکا و آلمان حضور داشتند. اولی گفت، اگر کسی در امریکا علیه اسرائیل حرف بزند، شغلش را از دست می‌دهد و دومی گفت، ولی در آلمان سرش را از دست می‌دهد و همه خندیدند. این حقیقت آزادی در غرب است.»

■ **کشوری که رنگ پوست مادران باردار تعیین‌کننده مرگ یا زندگی آنهاست!**

بی‌تردید ایلهان عمر اولین قربانی آزادی بیان و حمایت از زنان در امریکا و دنیای غرب نیست و آخرین نفر هم نخواهد بود؛ کشوری که حتی خدمات پزشکی و سلامت هم در آن با رنگ پوست و نژاد افراد مرتبط است!

به گزارش سی‌ان‌ان، نرخ مرگ‌ومیر مادران در امریکا در طول ۲۰ سال گذشته به طور پیوسته افزایش داشته و این در حالی است که این نرخ در کشورهای در حال توسعه در حال کاهش است.

آمارهای جدید دولتی نشان می‌دهد مرگ‌ومیر مادران در ایالات‌متحده در سال‌های اول همه‌گیری ۱۴ درصد افزایش یافت و از ۷۵۴ مورد در سال ۲۰۱۹ به ۸۶۱ نفر در سال ۲۰۲۰ رسید. در این بین میزان مرگ‌ومیر مادران سیاه‌پوست تقریباً سه برابر بیشتر بوده است. ماهامی یک مؤسسه خصوصی در سال‌های گذشته سعی کرده است بتواند زیرساخت دیجیتالی مورد نیاز برای گردهم آوردن بیماران و مؤسسات دولتی ایجاد و داده‌های مربوط به مراقبت‌های بهداشتی را ثبت کند.

ملیسا هانا، بنیانگذار و مدیر عامل مؤسسه سلامت مادران ماهامی (Mahmee) گفت: نرخ بالای مرگ‌ومیر مادران در ایالات‌متحده، به ویژه در میان گروه‌های اقلیت، به یک موضوع عادی در بین مقامات دولتی تبدیل شده است و هیچ ارگان رسمی به این آمارها توجه ندارد.

هانا می‌گوید: در امریکا در میان آمارها و مراقبت‌های بهداشتی کمترین توجه به مادران شده و سیستم نظارتی در این حوزه وجود ندارد.

امریکا گران‌ترین کشور برای زایمان و تنها کشور توسعه‌یافته بدون مرخصی استحقاقی والدین است.

گزارش ۲

کمبود متخصص زن نسبت به تعداد دستگاه‌های رادیولوژی!

وزیر بهداشت: از رؤسای دانشگاه‌ها و مراکز درمانی درخواست داریم به زنان پزشک عمومی و متخصص زنان آموزش کوتاه‌مدت داده شود

■ مهدی نیک‌ضمیر

گاهی وقت‌ها فقط یک هم‌جنس می‌تواند به هم‌جنس خودش آرامش بدهد. مواقع بیماری یا مصدومیت و مجروحیت یکی از این وقت‌هاست. خانم‌ها هنگام بیماری با پزشک یا پرستار هم‌جنس خود بهتر می‌توانند ارتباط برقرار کنند؛ هم‌جنس‌هایی که بهتر می‌توانند درک کنند یک زن بیمار یا یک مادر باردار چه حسی دارد و این درک بهتر می‌تواند به آنها کمک کند تا واکنش مناسب‌تری نسبت به موقعیت آنها داشته باشند. این مسئله به خصوص درباره مادران باردار از اهمیت بیشتری برخوردار است و هنگامی که آنها به پزشک یا خدمات پارکلینیکی مراجعه می‌کنند، دوست دارند دکترشان خانم باشد نه آقا، اما در برخی از مناطق و مراکز درمانی سونوگرافی مادران باردار هم توسط آقا انجام می‌شود که این مسئله خانم‌ها را با چالش مواجه می‌کند؛ موضوعی که وزیر بهداشت با تأکید بر لزوم رعایت قانون انطباق و ارائه خدمت به بانوان از سوی بانوان دلیلش را کمبود متخصص رادیولوژی زن اعلام و تأکید کرده است «این مسئله با تربیت و آموزش کادر درمان حل خواهد شد.»

سونوگرافی از آن دست خدماتی است که بیشتر اوقات مادران باردار به آن نیاز پیدا می‌کنند. هر چند این خدمت پاراکلینیکی برای تشخیص بسیاری از بیماری‌ها هم کاربرد دارد و مختص خانم‌ها نیست. اما انجام این خدمت موضوعی است که اغلب

اوقات افراد ترجیح می‌دهند از سوی متخصص هم‌جنس خودشان انجام شود، اما در برخی از مراکز چنین امکانی وجود ندارد و سونوگرافی خانم‌ها هم توسط متخصصان آقا ارائه می‌شود که این مسئله برای بسیاری از خانم‌ها خوشایند نیست، اما به دلیل نبودن مراکز فعال دیگر بسیاری از آنها مجبور می‌شوند به رغم میل باطنی به سونوگرافی توسط متخصص آقا رضایت دهند.

■ **تعهد بیمارستان‌های دولتی برای رعایت قانون انطباق**

بهرام عین‌اللهی، وزیر بهداشت درباره انجام سونوگرافی زنان توسط پزشکان مرد اینگونه توضیح می‌دهد: «در بیمارستان‌های دولتی بیمارستان‌ها موظف شده‌اند قانون انطباق رعایت شود و خدمات خانم‌ها تا جای ممکن توسط خانم‌ها ارائه شود. در موضوع سونوگرافی نیز باید سونوگرافی خانم‌ها توسط خانم‌ها انجام شود، در برخی موارد اعلام می‌شود که به اندازه رادیولوژیست نداریم که ما از رؤسای دانشگاه‌ها و مراکز درمانی درخواست داریم به زنان پزشک عمومی و متخصص زنان آموزش کوتاه‌مدت داده شود. ما به تعداد دستگاه‌های رادیولوژی متخصص زن نداریم که این امر از مشکلات این حوزه است و با تربیت و آموزش کادر درمان حل خواهد شد. امروز دستیاران خانم نیز خوب عمل می‌کنند و می‌توانند در برطرف شدن این مشکل کمک کنند.»

■ **اعتبار بیمارستان‌ها با رعایت قانون حجاب**

وزیر بهداشت در خصوص مطالبه مردمی با عنوان «لزوم رعایت حجاب در مراکز درمانی» هم می‌گوید: «موضوع رعایت حجاب به مراکز دولتی ابلاغ شده و رعایت نکردن قانون حجاب تخلف است.» به گفته وی، در مراکز خصوصی نیز این امر در اعتباربخشی مراکز خصوصی مؤثر خواهد بود. در اعتباربخشی این مراکز موضوع فرهنگ نیز در نظر گرفته شده است و اگر مرکز خصوصی مسائل فرهنگی از جمله حجاب را رعایت نکند، امتیاز لازم برای اعتباربخشی را کسب نخواهد کرد و ممکن است اعتباربخشی بیمارستان تأیید نشود.

ویترین

«دختران آفتاب» روایتی از دختران ایران‌زمین

کتاب «دختران آفتاب» با استفاده از سبک «داستان‌مقاله» به بررسی، نقد، رد و اثبات مؤلفه‌ها و مباحث و شبهات حوزه زن و خانواده و جامعه می‌پردازد و می‌توان گفت از موفقیت زیادی در این زمینه برخوردار است. مباحث حین برگزاری یک اردوی ۱۰ روزه دخترانه دانشجویی از دانشگاه تهران اتفاق می‌افتد که به قصد زیارت امام رضا(ع) راهی مشهد شده‌اند. به مناسبت‌های مختلف و اتفاقاتی که می‌افتد، موضوعات مطرح و بررسی می‌شوند و به نتیجه می‌انجامند. راوی داستان دختری است به نام مریم که به‌دلیل بی‌توجهی مادر به محیط خانه در اثر توجه شدیدش به کار در بیرون از منزل و ایجاد گسست خانوادگی، دچار روحی رنجور و ناآرام شده است و تصمیم می‌گیرد برای تنبیه والدینش هم که شده، چند روزی آنها را بی‌خبر رها کند. به ذهنش می‌رسد که فرار کند، اما خوب که فکر می‌کند می‌فهمد آدم این کار نیست. در همین موقع، یاد اطلاعیه اردوی زیارتی دانشگاه می‌افتد و بدون معطلی ساک مختصری آماده می‌کند و خود را به جمع زائران می‌رساند. فاطمه که یکی از مسئولان برگزارکننده اردو است، با اخلاق خوش و آرامش و با وجود فقدان صندلی خالی، موجبات همسفر شدن مریم با آنها را فراهم می‌کند. او طی سفر با همدلی و همراهی که با احساس بچه‌ها دارد، از بروز جدل و درگیری‌های لفظی بین آنها جلوگیری می‌کند و با استفاده از مطالب مرجع و مستند، به بحث‌ها جهت مثبت می‌دهد.

نویسندگان این کتاب امیرحسین بانکی‌پور، بهزاد دانشگر و محمدرضا رضایتمند آن را با روحیه بچه‌های گرم هیئتی نگاشته‌اند و بی‌شمار از اصطلاحات آنها در مکالمات کتاب بهره برده‌اند، البته این مکالمات، محاورات قریب دو دهه پیش است و از این جهت هم نوستالژی خوبی برای کسانی است که در اواخر دهه ۷۰ و اوایل دهه ۸۰ در سن راهنمایی و دبیرستان بوده‌اند و هم برای جوانان امروز این امکان را فراهم می‌کند که با محاورات آن سال‌ها آشنا و متوجه تغییر این محاورات در این ۲۰ سال شوند و مثلاً بفهمند درگیری‌های روحی دختران ۲۰ سال پیش چه بوده و بین آنها چه کلماتی رواج داشته است و به این ترتیب، با دغدغه‌های آنها به خوبی آشنا می‌شوند.

این کتاب از فرازوفرودهای خوبی برخوردار است. ریزداستان‌های جالبی در زمان اردو اتفاق می‌افتد و داستان زندگی بچه‌ها و تجربیات‌شان دیدنی است. گم شدن عاطفه یا حضور برادرش همزمان با برگزاری اردو در مشهد، داستان بمب‌گذاری در حرم امام رضا(ع) و شهادت جمع کثیری از مردم در روز عاشورا که مریم آن را این‌گونه روایت می‌کند نیز جالب است:

«چند قدم دیگر رفتم و دوباره برگشتم به سمت فاطمه.

- فاطمه جان!

سرش را بالا آورد اما این بار نگاهش غریبه بود!

-التماس دعا، فاطمه جان!

- محتاجیم به دعا!

دیگر معطل نکردم و خودم را به کفشداری رساندم. میان دو نیروی متضاد گیر کرده بودم؛ یکی مرا به درون می‌کشید و دیگری به بیرون هل می‌داد. نگاهی به برگه زیارت عاشورا کردم. سعی کردم بفهمم فاطمه کجا را می‌خواند. احساس کردم که حتی صدایش را هم می‌توانم بشنوم.

-اللهم اجعلنی فی مقامی هذا ممن تناله منک صلوات و رحمت و مغفره.

کفش‌ها را گرفتم. کفش‌های خودم را گذاشتم روی زمین تا پایم کنم. دوباره صدای فاطمه آمد. صاف و شفاف!

-اللهم اجعل محیای محیا محمد و آل محمد و مماتی ممات محمد و آل محمد.

رویم را برگرداندم به سمت صدا. صدای مهیب شدیدی زمین و زمان را به هم ریخت. یا فاطمه زهرا! احساس کردم چیزی جلوی صورتم منفجر شد. موجی از گرما از روی سروصورتم گذشت. چشم‌هایم سوخت و گوش‌هایم تیر کشید. بی‌اختیار فریاد زدم: یا فاطمه زهرا! تازه بعد از آن بود که فهمیدم صدای انفجار از توی حرم بوده است... به یاد خواب دیشب افتادم. آتش! فاطمه...!»

روی خط زنان

افزایش ۵۰ درصدی بودجه مربوط به زنان

انسیه خزعلی، معاون امور زنان و خانواده ریاست جمهوری: بودجه سال ۱۴۰۲ معاونت زنان نسبت به سال ۱۴۰۱ حدود ۵۰ درصد افزایش یافته و ردیف مستقل برای این مسئله درنظر گرفته شده است. همچنین یک‌درصد بودجه دستگاه‌ها به طرح‌های ارتقا و توانمندسازی زنان اختصاص می‌یابد.

سهم زنان در اقتصاد کشور ۱۶ درصد است

فاطمه رحمانی، عضو فراکسیون زنان و خانواده مجلس شورای اسلامی: در حالی که ۶۰ درصد از دختران کشور تحصیلکرده دانشگاه‌ها هستند و ۳۰ درصد تحصیلات تکمیلی دارند اما سهم زنان در اقتصاد کشور بین ۶ تا ۱۶ درصد است. سهم زنان از اقتصاد با توجه به تحصیلات آنان نسبت مناسبی ندارد. پس از انقلاب اسلامی شاهد شکوفایی توانمندی‌های زنان در همه عرصه‌ها بوده‌ایم که در عرصه اقتصادی پیشتاز بودند و بر محدودیت‌ها فائق آمدند. باید فرهنگ کار در جامعه ترویج یابد و خود زنان در این بخش تأثیرگذار باشند، قوانین مترقی در این زمینه وجود دارد اما در اجرا با مشکلاتی مواجه است.

امنیت شغلی و محیطی زنان کارگر سازوکار قانونی مناسبی ندارد

فاطمه قاسم‌پور، رئیس فراکسیون زنان و خانواده مجلس شورای اسلامی: زمانی که یک بانوی کارآفرین شرایط خوبی داشته باشد، زنان کارگر نیز امنیت شغلی و محیط کاری بهتری دارند و تسهیلات شغلی بهتری برای نقش‌آفرینی مطلوب در خانواده و جامعه دریافت می‌کنند. امنیت شغلی و محیطی زنان کارگر دغدغه‌ای است که هنوز سازوکار قانونی مناسبی برای آن تدوین نشده است، زیرا قانونگذاری در این بخش باید به نحوی باشد که به حذف زنان کارگر منجر نشود، لذا در این راستا حل مشکلات زنان کارآفرین در اولویت قرار دارد.